

RYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 1. Stycznia V. S. ROKU 1808.

WILNO VS. d. 1 stycznia. Kopia naj-
 zszego reskryptu J. J. Mości danego aktual-
 nemu stanowi konsyliarzowi Litewsko Wileńskie-
 wileńskiemu Bagmewskiemu.
 szym d. 6 grudnia r. 1806,
 obywatelom Gubernii nie wchodzących do skła-
 du wojsk ziemskich otwierając drogę, ażeby przy-
 łożyć się mogli do pomyślnych skutków uzbro-
 ienia doczesnego, byliśmy przekonani, że wierni
 poddani nasi w onych mieszkający poczytają dla
 siebie za dług święty dawać w tém zdarzeniu do-
 wody swojej gorliwości o dobro powszechne.
 Skutek odpowiedział nadziei naszej; widzieliśmy
 z największym ukontentowaniem w doniesieniu o
 ofiarach na utrzymanie wojska ziemskiego, z ia-
 ką ochotą Szlachta Gubernii Wileńskiej przyno-
 siła ofiarę oczywiście z majątków własnych. Kła-
 dąc koniec doczesnemu milicyi uzbrojeniu znay-
 dujemy nowe ukontentowanie oświadczyć Szlach-
 cie wdzięczność naszą za tak znamienite iey przy-
 sługi. Zgromadzenia kupieckie i obywatele in-
 nych stanów tymże duchem miłości oyczyzny
 z grzani, ofiarami swemi ku sobie zwrócili szcze-
 gólniejszą uwagę naszą, i równym sposobem na-
 byli prawo do wdzięczności naszej. Zlecam WP.
 wszystkie zgromadzenia zapewnić o tych rzetel-
 nych uczuciach. Dan w S. Petersburgu d. 7 gru-
 dnia r. 1807. Podpisano własną ręką J. J. Mo-
 ści tak. ALEXANDER. Kontrasygnował Mi-
 nister wnetrznych interesów X. Alexy Kurakin.
 S. PETERSBURG V. S. d. 20 grudnia.
 J. J. Mość przez reskrypt rozkazał aktualnemu
 tajnemu Konsyliarzowi Popow przyjąć Admi-
 nistracyą departamentów Kommissaryatskiego i
 Prowiantskiego. Półkownicy Essen i Popow
 umieszczem w garnizonach Moskiewskim i As-
 trachanskim. Podpółkownik Kusznikow będzie
 adiutantem G. Felda Marszałka X. Prozorowskie-
 go. Uwolnieni od służby Podpółkownicy Mi-
 chajłow, Drewicz znowu do niej są przyjęci.
 Korfiński służy Podpółkownik Graf Bulgari
 umieszczony w pólku Kawalergardów. Uwalniają
 się od służby Szef Białoruskiego pólku huzarów
 GM. Goleniszczew Kutuzow z mundurem. Półko-
 wnik Sokorew z mundurem. Kapitan Leibgwar-
 dyi X. Gagarin z rangą Półkownika. Półkownik
 Ładizeński z mundurem i pensyą całej gaży.
 Wdowie Prezydenta Woronezkiego sądu głów-
 nego Reitzensteina w nadgodę zasług iego po-
 łowę gaży w pensyą dożywotnią zamieniono.
 Szefowi 5 pólku strzelców Gogelowi w nadgro-
 dę służby gołiwey podczas przeszłej kampanii
 oddano w 12 letnią dzierżawę bez płacenia arę-
 dy dobra Felixberg w Gubernii Kurlandzkiej,

dopóki zaś nie upłynie dzierżawa teraźniejszego
 ich possessora, odbierać będzie ze skarbu po
 1200 rubli.

LONDYN d. 1 grudnia Król donosząc w
 okólném piśmie Parom i Reprezentantom izby niż-
 szej, że Parlament zwołany nie będzie przed
 d. 21 stycznia, zachęca wszystkich ażeby na
 czas przeznaczony stawali, gdyż mają być wpro-
 wadzone dzieła obchodzące dobro i pomyślność
 oyczyzny. Tymczasem Ministrowie odbierają czę-
 sto nad zwyczaj gońców z Europy północney,
 i codziennie rady gabinetowe odprawiają wiele go-
 dzin trwające. Biega pogłoska że Brytaunii W.
 z dwóch stron razem jest ofiarowane poważne
 pośrednictwo do ugody z Francją; jeżeli będzie
 przyjęte, rada Królewska pewnie zapyta się
 Parlamentu, na co pozwolić może co odrzucić
 powinna, bo inaczej nie odważą się nigdy Mi-
 nistrowie sami cokolwiek ustępować z praw
 nabytych, przywilejów, władzy nad Oceanem,
 i krajów zawojuowanych, nie chcąc narażać się
 ludowi Angielskiemu; albo jeżeli Parlament
 zgromadzony nie zechce okazać żadney nie-
 przyjaciółom powolności, i rozkaże wszystko
 zatrzymać co dzierżymy, na onczas trzeba bę-
 dzie cały naród zwoływać do broni, gdyż bez
 wątpienia Mocarstwa nim przeciwne czynić bę-
 dą największe usiłowania, żeby wojnę
 długo trwającą, wszystkim szkodliwą koniec
 orężem położyły, przywołując do skutku ludo-
 wanie tak dawno zapowiedziane.

Okręt na którym powracali z Sundu lekarze
 pierwsi wojsk i floty Angielskich nie zatonął
 iakieśmy rozumieli, lecz osiadł na piaskach u
 brzegu Hollenderskiego, i dostał się nieprzyja-
 ciółom. Admiralicya donosi o zgubie innego na
 którym było 267 osob, trzeciego który miał ich
 230, &c. słowem zachować jeszcze nie może-
 my, iak wielką klęskę sprawiły burze teraźniej-
 szej pory nad zwyczaj częste.

Donieśliśmy że wodzowie rządzący Canadą
 od rzeczą naszego przestrzeżeni obliżkiem podo-
 bieństwem wojny z Rządem Amerykańską, chcieli
 zwoływać do broni wszystkich obywatelów te-
 go kraju i milicję formować. Wiadomo że tam
 innych prawie mieszkańców niema, prócz samych
 Francuzów, którzy pod panowaniem Brytaunii
 W. zostali, gdy Canadę Ludwik 15 ustępował
 Jerzemu 3 traktatem Paryżkim r. 1763. W te-
 raźniejszym zdarzeniu podobno myśleli nasi Mi-
 nistrowie, że w sercu Francuzów żyć może
 wrodzona miłość oyczyzny; wielkie zatem niebez-
 pieczeństwo byłoby dla kraju, gdyby Canadyi-
 czykowie wszyscy uzbrojeni, wyćwiczeni w obo-
 zach staneli; a słysząc że Francya sprawę i

orę z Ameryką połączyła, powstałi przeciw Anglikom. Z tego względu rozkazano, ażeby owe milicje odesłano do domu zatrzymując tylko w polu człowieka piętego. O tej woli rządowej gdy donosił Gubernator Canady milicyom pod broń stojącym i rozkazywał, ażeby 4 ludzi występowało z szeregu zostawując na miejscu piętego, nikt posłuszny nie był; oświadczyli głośno iedni, że kroku nie uczynią bez towarzyszw swoich; wołali drudzy że nie podniosą oręża przeciw Amerykanom przyjaciółom swoim i sąsiadom, z którymi owszem łączyć się pragną. Co słysząc Gubernator obrał rozwiązanie całej milicyi, która gdy powróciła do domu, wtenczas kilkudziesiąt dowódców пойmanyh oddano sądowi.

Sprawa Półkownika Burr dawno jest ukończona, i ten Wice Prezydent RPtey wyrokiem sądowym ogłoszony za niewinnego. Lecz ponieważ Prezydent Amerykański, rząd cały, wszyscy obywatele gorliwi mocno są przekonani o potrzebie roztrząśnienia tej sprawy powtórnego, nie kazali przeto pierwiey uwalniać Półkownika, aż postawi parękę że na każde zawołanie przyidzie; co uczyniono w tym widoku, że Kongres rzecz roztrząśnawszy każe ściśle we wszystko weyrzeć. Lecz Burr o paręce nowej słuchać nie chcąc obrał zostać w więzieniu, dopóki władza najwyższa wyroku nie da.

X. Portland nie oddala się z Ministeryum, owszem na urzędzie pierwszego Lorda skarbowego jest potwierdzony, odmieniono tylko pomocników którymi dziś ogłoszeni Percival Kanclerz skarbowy, Forster, Broderick, Elliot, Bourne. Przekonani są Anglicy, że z Administratorów dzisiejszych nie oddali się żaden, dopóki Parlament sobie sprzyjający mieć będą; nie przystoi sternikom opuszczać okręt miotany nawałnościami, dopóki jest nadzieia zbawienia, zwłaszcza temu który go na niebezpieczeństwo naraził. Dziś w naykrytyczniejszym stanie jest Brytania W; nayodważniejsi politycy bez uczucia trwogi nieakiey poglądać nie mogą na otaczające nas niebezpieczeństwa; z których oyczygnę wyprowadzić iak jest głównym obowiązkiem dzisiejszych Ministrow, tak będzie dla nich najwyższą chwałą.

Poseł nasz Lord Strangford w Lisbonie bawił do d. 15 listopada; wtenczas widząc niebezpieczeństwo dla siebie od zbliżających się kroków śpiesznym ku stolicy woysk Hiszpańskich i Francuzkich, przeszedł na flotę Admirała Sidney Smith. W radzie X. Regenta siedlisko niepewności i niezgody było do przyjazdu Ambassadora Lima z Paryża powracającego; wtenczas Francuzka strona, której naczelnikiem jest Arano, zdała się górować, i rząd Portugalski zaiola sekwestrem wszelką własność Anglikow pozostając w kraju; lecz tej było już niewiele, rzadki z ziomków naszych tam bawił iedynie dla niemożności wyjścia w takiem zamieszaniu i tłoku. Po upłynionym czasie 14 dniowym przez Regenta dozwołonym do wolnego ustępowania, gdy Angielskie okręta bezpiecznie płynęły blisko brze-

gu, dawano do nich ognia z batteryi nacielskim obyczaiem, i zabrano niektóre.

D. 22 listopada Sidney Smith rzuciwszy twice przed uściem Tagu przesłał do Lis odezwe następującą. Oznajmuję komu o wiedzieć należy, że gdy jest ogłoszone zamknięcie portow Portugalskich okrętom Brytanii a Minister pełnomocny dworu Londyńskiego opuścił Lisbonę; stosownie do instrukcyi mianowanej iako najwyższemu kommandantowi flot Angielskich przed uściem Tagu, toż uście i porty Lisbońskie ogłaszam nayściśle zamkniętymi. Donoszę rządowi Portugalskiemu, dane są rozkazy, ażeby to zamknięcie było nayściśle zachowane, dopóki trwać będą przyczyny nieporozumienia się i niezgody dzisiejszey między Londyńskim i Lisbońskim dworem. Konsulowie narodow obojętnych niech donoszą rządowi swojemu w przyzwoitym czasie, iż rzeka Tagus dla wszystkich żeglarzow zawarta, że statki usiłujące złamać ten przepis upaważniony prawem i traktatami będą zabierane. Pisano na okręcie Admiralskim Hibernia.

Eskadra Sidneia Smith przy brzegu Portugalskim krążąca ponieważ nie jest bardzo liczna, zmocnić ją kazała Admiralicja nowemi wielo okrętami, z których niektóre już wyszły pod żagle, inne Keats i Hood wkrótce wyprowadzą. Liczniejsza flotta zgromadza się w Portsmouth, na którą siadać ma 15 t. żołnierzy lądowych, i cały prawie legion Hannowerski; ten miał być przeprowadzony do Irlandyi, lecz z drogi został odwołanym. Zgadnąć trudno do której części świata wyszłemy potęgę tak ogromną.

Osnowa manifestu Królewskiego względem zamknięcia portow Europejskich jest następująca. Król zważając; że rząd Francuzki przedsięwziął bezprzykładną wojnę, której celem jest zniszczenie handlu Angielskiego przez zamknięcie portow i osad naszych, i zabieranie wszelkich okrętow bez różnicy z ich ładunkiem, któreby do nas lub od nas płynęły. Ze wszelki handel towarow i produktow Angielskich jest zabroniony, które owszem za prawą zdobycz są ogłoszone. Ze narody z Francją zprzymierzone, i te do których nieprzyjaciół wpływa, do skutku przywiodły ów nklad szkodliwy Brytanii W. Ze Królewski wyrok dawniey ogłoszony Francuzow nie przymusił do odwołania owego przepisu, narody zaś obojętne nie wykonały odwołania, owszem ściśle zaczęły być wykonywany. Ze Król jest zniewolony przedsięwziąć nowe środki ku zachowaniu praw swoich i potęgi morskiej, którą trzyma z ręki Opatrzności za pomocą walecznego poddaństwa, potęgi której ocalenie jest potrzebne dla obrony narodow zachowujących dotąd udzielność swoją, dla dobra i pomyślności ludzkiego plemienia, równie iak dla chwały i bezpieczeństwa Monarchii Angielskiej.

To wszystko zważając Król rozkazuje: wszystkie porty Francuzkie i zprzymierzone, narodow z Anglią wojujących, i te do których okręta nasze nie są przyimowane chociaż nie

wojuią z nami odtąd będą zamknięte najściślej w Europie i po innych częściach świata; handel towarem i produktem wyliczonych krajów będzie zakazany; cokolwiek ztamtąd wychodzić albo do nich wchodzić będzie, statki, ludzie, ładunek na konfiskatę i zdobycz prawną przeznaczamy. A chociaż ma Król prawo ten rozkaz wykonywać bez wyłączenia żadnego; nie chciał jednak zcieśniać handlu narodów obojętnym, przeto.

Wszystko, co należące do Mocarstw nie zajętych wyższem rozrządzeniem, wychodząc z oyczyzny swojej mogą płynąć prosto do zamorskich osad nieprzyjaciół Brytanii W. i kupione tam produkta dla własnej potrzeby tylko prowadzić do oyczyzny; albowiem do portów Angielskich i obojętnych. Też okręta przed ogłoszeniem niniejszego wyroku znajdujące się w portach nieprzyjacielskich i teraz zamkniętych, mogą z nich wynieść byleby ztamtąd szły prosto do Angielskich, cło zapłaciły, i zadość uczyniły innym prawom i rozkazom naszym. Rozkazuje się wojennym i korsarskim okrętom Angielskim, ażeby natychmiast ostrzegły pomienionych żeglarzów, iż zawiązanie do portów nieprzyjanych albo zamkniętych przez Anglików jest niewolne, zabronione, i ciągnie za sobą koniecznie karę konfiskaty. Gdy zaś nieprzyjaciół nie inaczej dozwala żeglować narodom obojętnym, aż ich okręta mieć będą od Agentów Francuzkich w portach oświadczenie, że nic na sobie nie mają z towarów i produktów Angielskich, oświadczamy że takie statki w podobne świadczenia opatrzone będą zabierane. Gdy zaś Aktem nawigacyjnym dozwolone jest wprowadzanie do Anglii iakichkolwiek produktów przez okręta tylko Angielskie albo tego kraju z kąd pochodzą produkta; w okolicznościach terażniejszych względem mając na zamknięcie tak wielu portów, a zatem trudność zrowadzenia rzeczy nam potrzebnych, dozwalamy żeglarzom obojętnym kupować one w portach pomienionych i do nas wprowadzać z uchyleniem na ten raz Aktu nawigacji. Same tylko wina Francuzkie, wódki, kawa, cukier, tabaka są wyłączone. Na ostatek ponieważ rząd Francuzki zwykł konfiskować okręta i towary Angielskie kupione przez obojętnych żeglarzów, a nieprzyjaciół na si podczas wojny terażniejszej handel zwykli prowadzić na statkach swoich niby żeglarzom obojętnym przedanych, te i ładunek onych na konfiskatę dajemy.

Sąd wojenny na G. Whitelocke wyznaczony zgromadzi się w Chelsea; prezydować w nim będzie z synów Królewskich jeden. Zwycięzca nasz Liniers, którego zasługę tak wspaniale nagrodził niedawno Hiszpański Monarcha, w raporcie przesłanym do Madryckiego dworu wyraził, że w obronie stolicy Buenos Ayres i wszystkich bitwach ztoczonych z wojskiem Angielskiem nad brzegami rzeki Platy, miał 11 Oficerów zabitych, 26 ranionych, żołnierzy poległych 291, ranionych 488, obłąkanych 105.

PARYŻ d. 15 grudnia. Rapporta przysłane od armii G. Junot zwiastują, iż Regent Portugalski uwiadomiony o przyściu wojsk Francuzkich do Abrantes, postanowił nie mieszkając opuścić Królestwo przodków swoich; zabrawszy więc wszystkie skarby z wielo familiami znacznymi siadł w okręt d. 25 listopada i d. 29 z Lisbony wyszedł pod żagle zmierzając do Brezylji; niewiadomo czyli z synem wypłynęła matka Królowa, z mężem żona, z oycem dzieci; to pewna że na flotę z lądu przeszedł X. Cadaval, Margrabia Pombal, Minister Aranio i wielu innych. Tym sposobem potomek Alfonsa, Emmanuela, Henryka, innych Królów w historii Portugalskiej sławnych opuściwszy dziedzictwo oycowskie udał się do nowego świata, przenosząc nad wszystko zachowanie osobistej udzielnosci. Nazajutrz d. 30 G. Junot wkroczył do Lisbony na czele wojsk Francuzkich; spokojnie od mieszkańców przyjęty został G. Laborde wyznaczony Gubernatorem stolicy, komendantem garnizonu. Wódz nasz tak ściśle karność żołnierzom swoim zachował kazał, iż Kupcy sklepów nawet nie zamykali, nikt od robot i zabaw zwyczajnych oderwany nie był. Wkrótce potem wiadomość przysłała iż Anglicy w Peniche wylądowali, mil 11 od Lisbony, liczba ich niewiadoma.

Dwie anekdoty ciekawe czytamy w pismach naszych; pierwszą o G. Pruskim Courbiere; ten komendantem będąc w Grudziądzu widział przy końcu wojny twierdzą zewsząd zciśnioną, i był od Francuzów oblegających do poddania się wezwany, którzy twierdzili że Fryderyk 3 żadnego poddanym ratunku dać nie mógł, iako z państw już wyzuty, i zchronienia szukać za granicą przymuszony. Niech tak będzie, odpisał Courbiere, moim jest obowiązkiem, ażeby ten Monarcha gdy już nie jest Pruskim iak najdłużej był Królem Grudziądza. Anekdota druga jest o Królowej Angielskiej, ta Pani Xieźniczka Meklenburg Stralitz mająca lat 14 słysząc o nieporównanych zwycięstwach W. Fryderyka na 7 letniej wojnie, pisała do tryumfującego Monarchy, wymawiając łagodnie, iż krew przelewa, i klęski narodów pomnaża. Czytał list z ukontentowaniem Król W. głośno pochwalił, niektórym z przyjaciół ukazał; tym sposobem doszedł ręk Jerzego 3, który wkrótce zaślubił Xieźniczkę.

WIEDEN d. 26 grudnia. Wojska Francuzkie oddając Austryakom Braunau, wprzód pilnie zburzyły wszystkie twierdze wewnętrzne i zewnętrzne, za rozkazem Napoleona zbudowane od r. 1805, zostawiwszy inne w takim stanie iak znalazły przy zajęciu. Rząd nasz dziś ogłosił kazał umowę w Fontainebleau podpisaną względem nowych granic Austryackich i Włoskich nad rzeką Lisonzo. Między innemi warunkami ten jest najgodniejszy uwagi, że Cesarz Franciszek obowiązał się dać wolne przejście wojsku Rosyjskiemu z Cattaro powracającemu do oyczyzny przez prowincje Austryackie; ciągnąć zaś będą z orężem, zawadami, artylleryą, którym potrzeby wszelkie mają być przez nas dostarczone. Względem

wytknięcia drogi militarnej dla Francuzów od rzeki Lisonzo do Dalmacyi i na powrót nowa będzie negocyacja.

Constantinopolskie listy d. 25 listopada donoszą o wielkim rozruchu który powstał w tej stolicy, w którym Francuzi i Włosi byli zakrzywdzeni przez Turków; szczegóły nie są wyjaśnione, rzecz była zapewne większej wagi, ponieważ Ambassador Sebastiani domagał się u Porty surowego ukarania wszystkich dzieła uczestników; co gdy wraz nie nastąpiło, posel dał odezwę do poddanych Monarchy swego bawiących w Constantinopolu, ażeby w 3 d. gotowi byli ustąpić z miasta; sam żądał dla siebie pasportów do wyjazdu; to samo uczynili posłowie Hiszpański i Holenderski. Zastanowił się nad przypadkiem niezwyčajnym Dywan, i po długiej radzie przedsięwziął środki przyzwoite dla ukarania winowajców przykładnego; co wkrótce nastąpić miało; wysłany urzędnik donosił o wszystkiem G. Sebastiani, który ztąd oświadczył ukontentowanie. Czekamy do kładniejszego doniesienia.

Kładniemy ważniejsze z ustaw Seymu Węgierskiego przez Cesarza potwierdzonych. Naprzód Węgrzyni dają 12 t. rekrutów na dopełnienie regimentów narodowych tylko, resztę ludu potrzebnego zbierze Monarcha dobrowolnym zaciąganiem, na co iemu stany postępują 200 t. zł. ryń. Wszyscy obywatele na ten raz ofiarują część 6 rocznego dochodu na zniesienie skarbowych ciężarów. Miasto i port wolny Fiume należeć odtąd będzie do Węgier, którego Gubernator na przyszłych Seymach zasiadać ma u stołu Magnatów, deputaci w izbie stanów. Towary Węgierskie przez prowincye Austriackie do krajów zagranicznych posyłane żadnego cła i tranzytu płacić nie mają. Podobnym sposobem owoce, zboża, wina Węgierskie wprowadzane do prowincyi Austriackich cło mniejsze niż dotąd płacić powinny; słowem zrobione będzie urządzenie nowe, które handlowi wewnętrznemu i zagranicznemu ulgę i zysk niemały przyniesie. Następnie sejm uapisał ustawy niektóre zciągające się do zkrócenia processów sądowych i zmniejszenia dla prawujących się kosztu. Słowem takie widząc pierwiastki obywatele Królestwa Węgierskiego powzieli niepłonną nadzieję, że na przyszłym Seymie narod ich z dobroczynnej ręki swojego Króla większe otrzyma dobrodziejstwa.

CASSEL d. 20 grudnia. Król Hieronim ogłosił Ministrowi Królestwa Westfalskiego, Sekretarzemu stanu Muller sławny dziełopis; wojenny, skarbowy, sprawiedliwości departamenty są oddane Francuzom do pewnego czasu tylko, aż będzie kraj zupełnie urządzony; Konsyliarze stanu wybrani są z liczby obywatelów Haskich Brunszwickich, innych prowincyi państwa zkładających, mężowie cnotą, oświeceniem, zasługą zakomitsi pod rządem dawnym; to samo rozumieć trzeba o dworze, na którym umieszczono cudzoziemców najmniej. Wojsko nie jest uformowane; tem za trudniać się poczyna G. La Grange; lecz w roku pierwszym nie będzie żołnierzy narodowych nad kilkanaście t. resztę liczby konstytucją przepi-

saney 30 t. dopełnią Francuzi garnizonem zostawieni w Magdeburgu. G. Rewbell syn zmarłego niedawno Dyrektora jest Gubernatorem stolicy nasyzej, zasłużony wojsk Haskich G. Wurmb komendantem.

STETTIN d. 18 grudnia. Marszałek Soult przybył niedawno z Pruss do miasta naszego, i w nim założył główną kwaterę. G. Oudinot z korpusem swoim znajduje się w Gdańsku. Czas ustąpienia zupełnego wojsk Francuzkich z państwa Pruskiego niewiadomy; posłowie Bawarskie, Wurtembergskie, Badenskie, Haskie, inne Xiążąt związku Reńskiego zgromadziły się w liczbie wielkiej do Bareuth i Wurtzburga, gdzie nadzieję mają odebrać wkrótce rozkaz ażeby powracały do oycyzny.

COPPENHAGA d. 15 grudnia. Korsarze nasi nie przestają być szczęśliwymi; jeden z nich niedawno poymał blisko Bornholm okręt Angielski którego ładunek oszacowano 100 t. talarów; drugi zabrał 2 statki nieprzyjaciół powracające z morza Bałtyckiego, na jednym z nich znajdował się posel Angielski Garlike, któremu przed kilku d. z Memla ustąpić kazał rząd Pruski. Uwiadomiony o tej zdobyczy następca troonu wspomniął, że ten nieprzyjaciół posłując niegdy w Coppenhadze był zawsze sprawiedliwym i umiarkowanym; więc rozkazał onego ze wszelkiemi względami i uczciwością odprowadzić do Helsingburga i na brzeg Szwedzki wysadzić.

Gustaw Adolf dłużej bawił w Helsingburgu nieżełiśmy rozumieli; d. 19 ma stanąć w Stockholmie, żąda wkrótce spodziewamy się odebrać wiadomość, będzie albo nie zwołany sejm Szwedzkich stanów, i jakie środki obierze do prowadzenia wojny z Francją, albo też do zawarcia ugody pożądaney narodowi Kapitan Jessen. Sneiderf odprowadzając z nam pozostałe okręta liniowe z Norwegii do Coppenhagi, żadnego z Angielskich nie zpotkali w drodze, żąda wniosek pewny, że nieprzyjaciół w tych stronach krążyć przestał. Obywatele Królestwa Duńskiego rozmaitey płci, wieku i stanu idą za chwalebnym przykładem za naszych czasów danym po innych krajach, gdzie większe lub mniejsze według możności ofiary składano na ratunek potrzebującej oycyzny; urzędowe pisma ogłosiły długą listę gorliwszych, którzy dobrowolnie przynieśli znaczne summy w gotowiznie, drzewie, żelazie, różnych materiałach i produktach na uzbrojenie i budowlę szalup, których bez wątpienia liczbę przepisana w zimowym czasie Duńczycy wygotują ku własnej obronie. Król Krystyan 7 i wszyscy z nam Collegiarządowe podczas rajazdu Angielskiego do Rendsburga oddalone, mają wkrótce powrócić do Coppenhagi. Dotąd jeszcze nie był ogłoszony traktat zaczepnego i odpornego przy mierza zawarty między Francją i Danją, który nie słychać z obu stron już jest potwierdzony, dla tego nie wiemy nic o spodziewanem wkrótce do granic Duńskich Mar: Berhadote, który zliczył wielką żł. Francuzkich i Hiszpańskich czeka na to rozkazów rządu swego w Hamburgu w zupełnej gotowości.